

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.477/2023/5.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőrszakszervezet (felperesi képviselő címe) (eljáró kamarai jogtanácsos: dr. Oláh Tamás)
Az alperes:	Tolna Vármegyei Rendőr-főkapitányság (alperes címe)
Az alperes képviselője:	Dr. Brunn Ágnes kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetésével összefüggő közzszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (16. sorszám)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Pécsi Törvényszék 11.K.701.183/2022/20. számú ítéletével kiegészített 11.K.701.183/2022/15. számú ítélete

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a peresített időszakban a helység1 Rendőrkapitányság állományában körzeti megbízottként teljesített szolgálatot, működési körzete település1, település2, település3 és település4 településeket, illetve településrészeket foglalta magában. Körzeti megbízotti beosztásához nem tartozóan rendszeresen végzett a körzeti megbízotti működési körzetén és a körzeti megbízotti csoport működési körzetén kívül járőri és egyéb feladatokat, melyek ellátásáért megbízási díj megfizetését kérte. Szolgálati panaszát az alperes vezetője megalapozatlanság miatt elutasította.

A felperes keresete

[2] A felperes a perben pontosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2019. augusztus 1. napjától – 2021. február hónap kivételével – 2022. augusztus 31. napjáig terjedő időszakban bruttó 1.014.580 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ban határozta meg; keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a) és b) pontjait jelölte meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.014.580 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát. Ítéletét – a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII.9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB szabályzat) 2., 3/d., 15., 21., 37. és 72/c. pontjaira figyelemmel – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára és (5) bekezdésére, valamint a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet 2. mellékletére alapította. Ítéletének indokolásában kiemelte, hogy a felperes által végzett járőrszolgálati és egyéb feladatok nem tartoztak a felperes kinevezés szerinti beosztásához, továbbá ezeket a felperes a körzeti megbízotti működési körzetén kívül látta el. Utalt rá, hogy a körzeti megbízotti csoport létrehozása nem eredményezhette a felperes eredeti működési körzetének megváltozását, mindazonáltal a felperes havonta legalább egyszer, de jellemzően havonta többször a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatokat saját és a körzeti megbízotti csoport működési körzetén kívül is ellátta, az alperes pedig nem igazolta a KMB szabályzat 21. pontjában foglalt feltételek fennállását. Kiemelte, hogy a munkáltató a kinevezés szerinti beosztás keretein belül határozhatja meg a munkaköri leírásban a ténylegesen ellátandó feladatokat. Mivel a felperes a munkáltató utasítása alapján visszatérően, rendszeresen ellátott a beosztásába nem tartozó többletfeladatokat a működési körzetén kívül, ezért részére a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján e feladatok után megbízási díj jár. Rögzítette továbbá, hogy a megbízási díj a különleges jogrend idejére is megilleti a felperest, mivel önmagában az a körülmény, hogy valamely időpontban és területre vonatkozóan különleges jogrend kerül kihirdetésre, nem képezheti kellő indokát annak, hogy a körzeti megbízottat beosztásával

egyébként össze nem függő feladatra ellentételezés nélkül igénybe vegyék. Nem értékelte a 2022. augusztus 12. napjától ellátott feladatokat, mivel az ezt megelőző időszakban ellátott többletfeladatok is megalapozták e hónapra a követelés jogalapját. A megbízási díj havi összegét a kereseti kérelemmel egyezően, valamennyi szempont mérlegelésével a rendvédelmi illetményalap 75%-ában határozta meg, figyelemmel arra, hogy a peresített időszakban a felperes rendszeresen végzett egyéb tevékenysége miatt a körzeti megbízotti feladatai háttérbe szorultak, és több különböző típusú feladatot látott el.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[4] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatásával elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan a különleges jogrend idejére a kereset elutasítását, ezt meghaladó hónapokra a megbízási díj 50%-os mértékben történő megállapítását, harmadlagosan a 2019. szeptember, 2021. december, 2022. február és 2022. augusztus hónapokra nézve a kereset elutasítását, ezt meghaladó hónapokra a megbízási díj 50%-os mértékben történő megállapítását kérte. A kereseti igény jogalapjával összefüggésben előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Hszt. 71. § (1) és (5) bekezdéseit, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BM rendelet) 35. § (6) bekezdését, továbbá eltér a Kúria Kf.45.115/2022/4. számú ítéletében foglaltaktól. A Kúria a hivatkozott döntésében a körzeti megbízotti működési és csoportműködési körén kívüli, napi rendszerességgel elvégzett járőrfeladatokat vizsgálta, ily módon az nem vonatkozik a körzeti megbízotti csoporton belül végzett körzeti megbízotti feladatokra. Álláspontja szerint a többletfeladatok ellátása nem jelentett többletterhet, miután ezek idején a felperesnek nem kellett a körzeti megbízotti feladatait ellátnia. Utalt a fokozott ellenőrzések és a különleges jogrend időszakaira is, melyekben a felperest a KMB szabályzat 21. pontja értelmében jogszerűen vonta el eseti jelleggel a működési körzetéből. Az országos rendőrfőkapitány 2020. március 11-től április 30-ig, május 1-től május 31-ig, június 1-től 2020. augusztus 31-ig terjedő időszakokra (főként Covid19 és migráció miatt) fokozott ellenőrzést rendelt el, amely időszakban és a különleges jogrendi időszakok alatt a felperes eseti jelleggel működési körzetéből elvonható volt. Előadta továbbá, hogy 2019. szeptember, 2021. december, 2022. február és 2022. augusztus hónapokban a működési körzeten kívül ellátott feladatok aránya a 10%-ot sem érte el; a felperes működési körzetén kívül 2021. december és 2022. február hónapokban csak egy-egy migrációs ellenőrzést látott el, 2019. szeptemberében csapatszolgálatra elvonható volt, 2022. augusztus 12. napja előtt pedig csak egy járőrszolgálatot végzett. Vitatta az elsőfokú bíróság által megállapított megbízási díj mértékét is; álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során téves következtetésre jutott. Az elsőfokú ítéletben rögzítettekkel szemben a felperes esetleges többletfeladatai nem különböztek a körzeti megbízotti szolgálat feladataitól; a járőrtevékenység pedig nem igényel a körzeti megbízotti munkához képest más szaktudást. Az ellátott tevékenységek jellegére és gyakoriságára tekintettel a rendvédelmi illetményalap 50%-nak megfelelő megbízási díj megalapozott felperesi érvelés esetén is elegendő lehet a többletfeladatok kompenzálására. A 4. sorszámú nyilatkozatában kifejtette, hogy a felperes többletfeladatai szolgálati idejének 10-30%-át érintették, és csak egy alkalommal látott el átkísérést.

[5] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy rendszeresen a saját működési körzetén és gyakran a körzeti megbízotti csoport működési körzetén kívül is látott el szolgálati feladatokat. A körzeti megbízotti és a járőri beosztások különbözőek. A bírói mérlegeléssel összefüggésben előadta, hogy a többletfeladatok tényleges többlet-terhet jelentettek, időben is jelentős terjedelműek voltak, szolgálati idejének 50%-át érintették, több külön különböző típusú feladatot látott el, az átkísérés kifejezetten tiltott tevékenység, és a jelenlegi érték- és árviszonyok alapján sem eltűzött a megbízási díj megítélt összege.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[6] A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozatlan.

[7] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás érdemi döntésének korlátját illetően a másodfokú bíróság figyelembe vette, hogy az alperes a tényállás tisztázottsága tekintetében eljárásjogi jogszabálysértést nem állított, az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte. Ekként a fellebbezés keretei között eljárva a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában e döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság az alábbiak szerint értett egyet:

[8] A másodfokú bíróság előjáróban leszögezi, hogy a kialakult bírói gyakorlat az alperes által kifogásolt, fellebbezéssel érintett kérdésekben már állást foglalt. Így arról is (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4.), hogy az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú módosításával rögzítheti, a munkaköri feladatok meghatározása azonban nem lehet önkényes. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával kizárólag az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, melyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél felperes körzeti megbízotti beosztása az állománytáblában rendszeresített, egyúttal a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás, ily módon munkakörének kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség. Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem a felperes kinevezése szerinti beosztásához tartozóak voltak.

[9] A Kúria a körzeti megbízott által működési körzetén kívül végzett járőri feladatokkal összefüggésben több határozatában kimondta: amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízotti működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére

jogosult (Kf.VII.45.176/2021/4., Kf.VII.45.184/2021/4.). A kereseti igény jogalapját tekintve nincs jelentősége az elsőfokú bíróság azon álláspontjának, hogy a felperes működési körzetének nem a körzeti megbízotti csoport körzetet tekintette, mivel – az alperes által nem megdöntött tényállás szerint – a felperes rendszeresen ellátott a körzeti megbízotti csoport működési körzeten kívüli járőri feladatokat is. Az ugyanis, hogy az ellátott többletfeladatok mennyisége miként alakul, nem a helyettesítési díjra való jogosultság, hanem annak a mértéke megítélésénél vehető figyelembe. A folyamatos rendőri jelenlét csoportkörzetben biztosításában részvétel nem jelenti azt, hogy a körzeti megbízott a körzeti megbízotti csoport működési körzetében valamennyi járőri, járőrszolgálati feladat ellátására kötelezett lenne. Azt pedig, hogy a felperes a működési körzetében, valamint azon kívül, de csoportkörzeten belül ellátott járőri, járőrszolgálati feladatai megfeleltek a KMB szabályzatban foglaltaknak, az alperes fellebbezésében sem támasztotta alá.

[10] Alaptalanul hivatkozott arra az alperes, hogy az elsőfokú bíróság jogkérdésben eltért a Kúria Kf.VII.45.115/2022/4. számú ítéletében foglaltaktól. Ezen eseti döntésben a Kúria valóban a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül végzett járőrfeladatokat vizsgálta és állapította meg, hogy amennyiben azokat a hivatásos állományú napi rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül. Ezen körbe azonban beletartozik a körzeti megbízotti csoporton belül végzett feladat is, hiszen az a körzeti megbízott saját működési körzetén kívül esik. Az elsőfokú bíróság ezzel egyezően helytállóan mutatott rá, hogy a KMB szabályzat egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott járőrfeladatokat milyen szűkítéssel hajthat végre. Ebből az következik, hogy amennyiben ettől eltérően teljesíti a járőri feladatokat, megbízási díjra jogosult.

[11] Az elsőfokú bíróság annak is megfelelő indokát adta, hogy a felperes ezen többletfeladatokat – a kimutatásban is alátámasztott módon – nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen látta el. Az alperes téves jogi álláspontjánál fogva jutott ezzel ellentétes következtetésre. Továbbá a fellebbezésekben megjelölt hónapokban csoportkörzeten kívül kisebb számban ellátott járőri feladatok sem cáfolják a többletfeladatellátás rendszerességét, csak annak mértékével állnak összefüggésben. Mindezek okán az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, hogy a felperes a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem a vizsgált időszakon belül visszatérő jelleggel, rendszeresen látta el. A Kúria következetes – a perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül (Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.39.525/2021/3.).

[12] A felperest a peresített időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzeten kívül járőri feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzeten kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. Az elsőfokú bíróság ezért helytállóan helyezkedett arra az álláspontra, hogy a veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenysége ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot, s helyesen foglalt állást abban is, hogy a KMB szabályzat 21. pontja szerinti esetek

figyelembevételére a perbeli esetben nem kerülhetett sor. A Kúria e tekintetben kialakított gyakorlatát az ítéltábla irányadónak tekintette (Kf.VII.45.184/2021/4., Kf.VII.45.176/2021/4.).

[13] A megbízási díj mértékével összefüggésben a másodfokú bíróság a következőkre mutat rá. Miután az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, azt az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg; a másodfokú bíróságnak a felülbírálat keretében az elsőfokú bíróság ezen mérlegelési tevékenységének jogszerűségét kellett vizsgálnia. Amennyiben ugyanis a jogszabály a mérlegelés szempontjait meghatározza, a másodfokú bíróságnak a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között azt kell megítélnie, hogy a jogilag kötött mérlegelés a jogszabályok keretei között történt-e.

[14] Kétségek nélkül mérlegelési jogkörnek felel meg az jogalkotói megoldás is, ha a jogszabály valamely jogkövetkezmény mértékét meghatározott tartományban (azon belül „től-ig” keretben) fejezi ki a konkrét mérlegelési szempontok nevesítése nélkül, amely jelen ügyre vonatkoztatva azt jelenti, hogy a Hszt. 71. § (5) bekezdésében rögzített, az illetményalap 50-200%-ban megállapítható megbízási díj meghatározása mérlegelési jogkört jelent. Ehhez kapcsolódóan a 30/2015. BM rendelet 35. § (6) bekezdése jeleníti meg mérlegelés szempontjait, amely szerint a helyettesítési díj mértékét a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletterhek, a helyettesített szolgálati beosztás besorolása alapján a Hszt. 71. § (4) és (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell meghatározni. Ezen mérlegelési pontok mentén kellett az ítéltáblának megvizsgálni, hogy melyek voltak az elsőfokú bíróság mérlegelésének szempontjai, s hogy azokat okszerűen vette-e figyelembe.

[15] Az ítéltábla megállapította – annak szem előtt tartásával, hogy a jogszerűségi kontroll a másodfokú bíróság számára felülmérlegelési lehetőséget nem biztosít –, hogy az elsőfokú bíróság az elvégzett mérlegelési tevékenysége során az anyagi jogszabály [Hszt. 71. § (5) bekezdése] által meghatározott tartományban maradt, amikor a megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ban határozta meg; ezen felül az általa figyelembe vett és ítéletének [37] bekezdésében ismertetett mérlegelési szempontok beilleszthetők voltak a 31/2015. BM rendelet 35. § (6) bekezdése szerinti kritériumok közé. A jogi indokolásában leírtak alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az arányosság vizsgálatánál figyelembe vette, hogy a felperes rendszeresen és visszatérően végezte a beosztásába nem tartozó szolgálati feladatokat; ugyanígy azt is, hogy több különböző típusú feladatot látott el, amelyek együttesen jelentős mértékű többletterheként értékelendők. Ezen felül tényleges többletterh mutatkozott a tekintetben is, hogy a körzeti megbízotti feladatai a járőrszolgálatok ellátása miatt háttérbe szorultak, azonban tekintettel arra, hogy az eredeti beosztásához tartozó feladatai alól nem mentesítették, azoknak is eleget kell tennie.

[16] A másodfokú bíróság a fentiek okán az összecszerűség körében nem juthatott más jogi álláspontra, mint arra, hogy az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap (38.650 forint/hónap) 75%-ban történő meghatározásával a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit

nem lépte túl, ezért nincs jogalap a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására. Mint azt a Kúria több határozatában elvi éllel kimondta, önmagában az a körülmény, hogy a hosszú ideig, rendszeresen végzett többletfeladatok mértéke hónaponként, esetenként eltérő mértékű volt, a megbízási díj összegének a meghatározása tekintetében nem teszi jogszabálysértővé és megalapozatlanná az elsőfokú bíróság mérlegelését (Kf.VII.39.549/2021/4., Kf.VII.40.556/2021/4).

[17] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[18] A pervesztes alperes a Kp. 35. § alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgy értékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[19] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján a személyes illetékmentes, ezért az Itv. 39. § (1) és 46. § (1) bekezdései szerinti 81.166 forint fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[20] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. § alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[21] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. május 22.

dr. Rác Krisztina s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.	dr. Bíró Péter s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

